



Inatsisartuni ilaasortaq,
Mala Høy Kúko
Maani/

§ 37 naapertorlugu apeqquteqaammut nr. 146-2021-mut tunngasumut akissuteqaat – NAMMCO aamma qilalukkat qernertat

Ulloq: 08-11-2021
Suliap normua: 2021 - 19218
Akt normu: 18336741

Inatsisartut suleriaasissaanni § 37-mi imm. 1 naapertorlugu apeqqutinik Naalakkersuisunut nassiusaqarsimavutit, Kalaallit Nunaata NAMMCO-mut ilaasortaanera pillugu aammalu qilalukkat qernertat pillugit. Apeqqutitit uanga suliassaqaqfigisannut akisasannngortinneqarsimapput.

Postboks 269
3900 Nuuk
Oqarasuaat (+299) 34 50 00
Fax: (+299) 34 63 55
E-mail: apn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

1. NAMCO-mut Kalaallit Nunaat 1990-mili ilaasortanngorattali Naalakkersuisut immikkut ittunik qilalukkanik pisassanik qassinik tunisinikuuppat pisarineqartussat qaavatigut?
2. Naalakkersuisut immikkut ittunik qilalukkanik tunniussisarnerminnik piffinni qanga (ukioq) tunniusaqarnikuuppat?

1- aamma 2-mut akissuteqaatit):

Aallaqqaasiullugu naqqiutigissavara, North Atlantic Marine Mammal Commission (NAMMCO) 1992-imi Nuummi atsioqatigiinnikkut pilersinneqarmat. Taamaammat NAMMCO 1990-imi pilersinneqanngilaq 1992-imili pilersinneqarluni.

Kalaallit Nunaata Kitaani qilalukkanik qaqortanik qernertanillu pisassiisarneq 2004-mi aallartinneqarpoq aammalu Kalaallit Nunaata Kangiani 2009-2010-mi.

Ilisimatuussutsikkut siunnersuutitut, pisassiissutitut, pisarineqartunut, pisarinnngitsuukkanik nuussinernut kiisalu pisassiissutitut nungunneqanngitsuukkanut aammalu pisasseeqqinnernut takussutissiat Kalaallit Nunaata Kitaani Tunumilu tabel 1-mi 2-milu ilanngunneqartuni takuneqarsinnaapput.

Qilalukkanut qernertanut tunngatillugu takussutissat assigiinngitsut marluupput, siulleq piffissamut 2006-imiit 2019-mut nalunaarsuutaalluni (taamani 2019-mut kisitsisaataagalartut). Takussutissiap aappaa piffissamut 2014-imiit 2021-mut tunngavoq amerlanerulaartunik immikkoortartaqarluni (suliaalluni kinguliini allannguutit oqaatigineqartut tunngavigalugit).

Paasissutissiissutigineqassaaq pisassiisarneq allanngortinneqarmat Januaarip aallaqqaataaniit Decembarip 31-anut siusinnerusukkat Juulip 31-aniit Juni-p 30-ianoorualartoq, kommuneni Namminersornerullutik/Namminersorlutik Oqartussani allaffissorneq peqqutigalugu.

2004-p kingorna arlaleriartumik qilalugaqatigiikkuutaanut tunngatillugu allannguisoqartarpoq tamanna uumasut sannaasa (DNA) aallaavigalugu misissorneqarnerannik tunngaveqarsimavoq, aammalu qilalugaqatigiit arlallit immikkoortinnerannik tunngaveqarluni, aammalu tamatumunnga atatillugu pineqarlutik qilalugaqatigiit ikittunik taaneqartartut, "Ittoqqortoormiit"-ni, "Kangerlussuaq"-mi "Tasiilaq"-mi

kiisalu "Qimusseriarsuaq". Tunumi qilalugaq qernertaq pillugu 2015-imi pisortatigoortumik ilisimatuussutsikkut siunnersuuteqartoqarnissaata tungaanut Tunu tamakkerlugu aqutsiveqarfik ataasiinnaagaluarpoq. Ilisimatuussutsikkut 2017-imi siunnersuineq ilutigalugu qilalugaqatigiit marlunngortinneqarput; "Ittoqqortoormiit" aammalu "Tasiilaq". 2019-mi Tunumi qilalugaqatigiit pingasunut avinneqarput; "Ittoqqortoormiit", "Kangerlussuaq" aammalu "Tasiilaq". Qilalugaqatigiinnut inissiisoqartarpoq uumassulerisunit pinngortitaassutsikkut misissuinerit ingerlanneqareernerisigut.

2017-imiilli "Tasiilaq"-mi qilalukkat qernertartassat politikikkut amerlassusiligaapput tassami ilisimatuussutsikkut siunnersuutigineqarmat qilalugaq qernertaq piniarneqassanngitsoq. Neqissaqarniarneq aammalu kulturikkut pingaartitat tunngavigalugit immikkut pisassiissutit amerlassusilerlugit aalajangerneqarnikuupput.

2019-imiilli qilalukkanik qernertanik pisassiissutit tamarmik Tunu tamakkerlugu politikikkut amerlassusiligaapput tassami ilisimatuussutsikkut siunnersuutigineqarmat qilalugaq qernertaq Tunumi piniarneqassanngitsoq. Neqissaqarniarneq aammalu kulturikkut pingaartitat tunngavigalugit immikkut pisassiissutit amerlassusilerlugit aalajangerneqarnikuupput.

Qilalukkanik qernertanik immikkut ittumik pisassiinermi sinneqartoortuutaasinnaasut ukiumut tullermut nuunneqartanngillat. Taamaallaat tunngaviumik pisassiissutigineqartunit sinneruttut nuunneqarsinnaapput, pisassiissutinilli sinniisoqarsimatillugu ukiumi tullermi pisassiinermi imaluunniit ukiumi pisassiiffiusumi pineqartumi ilanngaatigineqartarlutik. Tamanna pisarpoq qilalukkanik qaqortanik qernertanillu illersuineri piniarnermilu nalunaarut naapertorlugu.

3. Immikkut ittuni Naalakkersuisut qilalukkanik pisassiissuteqarnerminni piffinni tamani qassit pisarineqanngitsoornikuuppat?

3-mut akissuteqaat):

Takukkit tabelit ilanngunneqartut aammalu akissummi 2-mi eqqaaneqartut.

4. NAMMCO-mut ilaasortaaffeqalertinniit ukiuni 31-ni Kalaallit nunatsinnut sukut iluaqutigisimavarput?

4-mut akissuteqaat):

Pingaarnersiulluni pitsaaqutit ilaat ukuupput:

- Kalaallit Nunaat suleqataavoq, ataqatigiissaareqataalluni aammalu ilisimasaminik tapersiuteqartarluni Canada-mut, Norge-mut, USA-mut, Rusland-imut, ilisimatuussutsikkut suliaasanut attuumassuteqartunut aningaasatigut nalitungaatsiartumik. Kalaallit Nunaata sineriaata angisoorujussuunera peqqutigerpjarlugu pitsaasuvoq suleqateqarsinnaaneq aammalu nunat allat peqatigalugit taakkulu ilisimasaannik avitseqatigiissinnaalluni.
- Kalaallit Nunaata nunat avannaarsuaniittut aammalu nunat avannarliit suleqatigai assersuutigalugu qilalukkanik qaqortanik qernertanillu aqutsinermik suleqatigalugit. Suleqatigiit aqutsinermut allaffissornermullu tunngasut misilittakkat avitseqatigiiffisarpaat.
- Kalaallit Nunaat NAMMCO aqutigalugu miluumasunut imarmiunut tunngatillugu suleqataaffisarpai piniariaatsinik aammalu piniutinik ineriartortitsinermut. Takuuk quppersagannguaq Kalaallit Nunaani arfernik mikisunik piniarnermut tunngasooq apeqquteqaat 5-imut akissummi taaneqartoq, kalaallit piniartut qani-

mut suleqatiginerisigut aammalu nunami allamiut sakkunut tunngasuni suleqatiginerisigut kiisalu nunat allat NAMMCO-mut attuumassuteqartut, suleqatigisagut Canada/Nunavut, Alaska aamma Rusland (Chukotka) aqquutigalugit pilersinneqarsimasoq.

- Kalaallit Nunaata NAMMCO suleqatigivaa tatiginartumik kinaassusersiorani alapernaarsuinermi aammalu nakkutilliinermik aqqissuussineq immami miluumasunik piniarnermik malitseqartinneqartoq.
- NAMMCO aallartisaqqilernikuvoq piniartut ilisimasaannik katersinermi suleqataalluni. 2003-mi isumasioqatigiinneq ingerlanneqarpoq. Piniartut Tunuminngaanneersut 2021-mi NAMMCO-p ukiumoortumik ataatsimiinnerani qilalukkat qernertat pillugit ilisimasaminnik saqqummiinissaminnut periarfissinneqarput. Piniartut ilisimasaasa aqqissuutamik katersorneqarnissaat aammalu atorneqarnissaat pilersaarutigineqarluni.
- NAMMCO aalajangersimasumik sammisaqarluni aqqissuussisarsimavoq ataatsimeersuarnernik arlalinnik, workshops-inik aammalu immikkut ilisimasallit ataatsimiinnerinik. Assersuutigalugu ataatsimeersuortoqarnikuvoq immami miluumasut pitsaanagerusumik aammalu annertunerusumik atorneqarnissaat pillugu. NAMMCO 2022-mi ataatsimeersuarnissamik annertuumik pilersaarusiortoq immami miluumasut nerisassiarineqarsinnaanerannut tungasumik. Ataatsimeersuarnissaq Savalimmiuni pissaaq 2022-p ukiaani.

5. Naalakkersuisut Kalaallit nunatta NAMCO-mut ilaasortaanera pillugu nalilersuinissamik pilersaaruteqarpat?

5-mut akissuteqaat):

Kalaallit Nunaat attuumassuteqarfigisaminut aammalu immikkut isumaqatigiissuteqarfigisaminut, nunap immikkoortuinut aammalu nunat tamat aqutsiveqarfiinut nalilersuissagaluarpat eqqarsarluarnerussaaq pitsaanerpaassallunilu ataatsimut nalilersuiguni, suliniaqatigiiffik ataasiinnaq nalilersuiffiginagu. Taamaattoq Naalakkersuisut NAMMCO-mut tamakkiisumik attuumassuteqarnermut nalilersuiffigineqarnissaanut tunngasumik pilersaaruteqanngillat.

Naalakkersuisut NAMMCO-mik suleqateqarnertik iluarisimaarpaat, pingaartumik imarpiup avannaani nunat suleqatigisagut, uagutsinnut assingusumik inooriaasillit suleqatiginerat, aammalu uumasunik imarmiunik miluumasunik atugaqarnerat peqquutigalugu. Taamaattumik Naalakkersuisut NAMMCO-mut aammalu nunap immikkoortuini suleqatigiissitalianut attaveqarnerminnik allanngortitsinissamik pilersaaruteqanngillat.

NAMMCO 1992-mili aallartimmat tamatigorluinnaq KNAPK-mit aallartitat qaaqusaasarsimapput NAMMCO-p ukiumoortumik ataatsimiinneranut, Workshops-inut aammalu/imaluunniit suleqatigiissitaliat ataatsimiinnerinut. KNAPK ataatsimiinnernut amerlanerpaanut peqataasaarsimavoq. KNAPK-mit aallartitat ilisimasaminnik avitseqatigiinnermi iluaqutaasimaqaat pingaartumik piniarnermi periutsinut atortunullu tunngatillugu. Assersuutigalugu piniartut arferit mikisut Kalaallit Nunaanni piniarneqarnerannut tunngasumik quppersagannguumik ilitsersuummik pilersitsinermut peqataasimapput. Taanna NAMMCO'p quppernerani aaneqarsinnaavoq, kalaallitsut tuluttullu <https://nammco.no/topics/hunting-manuals/>

Naalagaaffiit Peqatigiit (FN), Imartat Pillugit Isumaqatigiissut (Artikel 65) tunngavigalugu aqutsiveqarfiit ataasiakkaat pilersinneqarsimasut angusaqarsimanermut naliliinissamik aalajangernerat – taaneqartartoq Performance Review (PR) NAMMCO 2017-imi aalajangerpoq taamaattumik ingerlatsiniarluni. PR ingerlanneqarpoq suleqatigiinnit (panel)

arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsunut, taakkulu nalunaarusiorput 200-nik quppernilimmik tuluttut allataasoq, NAMMCO-mi Siunnersuisoqatigiinnut tunniunneqartumik februar 2019-imi. Tassani PR-imi, nalunaarusiami, ilaatigut isummiunneqarpoq NAMMCO kinaassusersiunngitsumik aammalu arlaannaanilluunniit pingaernerutitsinani suliassaminik naammassinnittoq, pingaernerutitani arfineq marluusuni, soorlu: 1) piujarfitsinermi aqutsinermilu, 2) piniarnermik ingerlatsinerni, 3) maleruaqqusanik naammassinninnerit atuutsitsinerillu, 4) aalajangerit, 5) nunat tamat akornanni suleqatigiinneq, 6) aningaasanut tunngasuni, aammalu 7) allaffissornermi kiisalu avataaneersunut attaveqarniarnermi.

NAMMCO aqutsiveqarfiuvoq pingaartinneqarluinnartoq ataqqineqartorlu, sukumiisumik aaqqissuulluakkamik sulinerminik ingerlatsisoq. Suleqatigiiffik Kalaallit Nunaanut pingaaruteqarluinnartoq.

6. Naalackersuisuniit nalilersuinissamut pilersaaruteqartoqanngippat suna tunngavilersuutigineqarpa?

6-mut akissuteqaat):

Apeqquteqaammut 5-imut akissut takuuk.

Tamatuma saniatigut Naalackersuisut akuttoqatigiikkuutaartumik politikkikkut avammut attaveqartarneq aammalu nunanik avannarlernik suleqateqartarneq pillugit nassuiaasiortarput, taakkunungalugu innersuussivunga, Inatsisartunut agguarneqartartunut.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga



Aqqaluaq B. Egede

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalackersuisoq

Inassuteqaat, pisat pingaarnit 2014-2019	Aqutsiveqarfik	Inassuteqaat/pisassat/pisat	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021		
Qemertat	<i>Zone 1 (Etah)* (qilalugaqatigeeqarfik nutaatut inissitaq pr. 2016)</i>		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021		
		Biologit inassuteqaataat			5*	5	5	5	5	5	5	
		Ukiunut pisassat			5	5	5	5	5	5	5	
		Politikkikkut imm. Pisass							4	0	0	
		Ukioq siuhiniit nuussat									4	
		Pisat			0	0	2	7	2	3	3	
		<i>Zone 2 (Qaanaaq)</i>	Biologit inassuteqaataat	85	85	98	98	98	98	98	98	98
		Ukiunut pisassat	85	85	98	98	98	98	98	98	98	
		Politikkikkut imm. Pisass						16	0	20	2	
	Ukioq siuhiniit nuussat									2		
	Pisat	102	75	81	108	55	157	91	91	91		
	<i>Zone 3: Qimusseriarsuaq</i>	Biologit inassuteqaataat	81	81	70	70	70	70	70	70	70	
	Ukiunut pisassat	81	81	70	80	70	70	70	70	70		
	Politikkikkut imm. Pisass			20 + 26	20	20	16	14	0	0		
	Ukioq siuhiniit nuussat									5		
	Pisat	113	71	91	93	62	106	52	70	70		
	<i>Zone 4: (Uumannaq)</i>	Biologit inassuteqaataat	81	81	154	154	154	154	154	154	154	
	Ukiunut pisassat	85	85	134	134	154	154	140	154	154		
	Politikkikkut imm. Pisass							0	0	0		
	Ukioq siuhiniit nuussat									140		
	Pisat	69	42	120	35	216	130	16	57	57		
	<i>Zone 5: (Diske bugt)</i>	Biologit inassuteqaataat	59	59	97	97	97	97	97	97	97	
	Ukiunut pisassat	59	59	97	97	97	97	111	97	97		
	Politikkikkut imm. Pisass						20	0	0	0		
	Ukioq siuhiniit nuussat									76		
	Pisat	50	30	56	99	102	51	68	76	76		
	<i>Zone 6: Tasilluq (*) Inassuteqaat 2017-imeersoy tiguneqarpoq upernaakkut 2018, NAMMCO-mullu apequtiniik tunniussisoqarluni, *) NAMMCO-p inassuteqaataa 2017 tiguneqarpoq marts 2018*)*) Inassuteqaat nutaaq tiguneqarpoq 15/11 2019 (Kangeri, ilanngullugu); NAMMCO-mi marts 2020-mi</i>	Biologit inassuteqaataat	18	18	16	0 * 1)	0 * 2)	0 * 3)	0	0	0	
	Ukiunut pisassat	18	18	16	40	16	16	10	5+10	15		
	Politikkikkut imm. Pisass		10				12	8	18	18		
	Ukioq siuhiniit nuussat									0		
	Pisat	18	20	15	31	23	19	21	0	0		
	<i>Zone 7: Ittoqortoormiit *) Tasiilamut tunngatillugu oqaaseqaat</i>	Biologit inassuteqaataat	70	70	50	10 *)	10 *)	0 *)	0	0	0	
	Ukiunut pisassat	70	70	66	58	50	50	40	25	5		
	Politikkikkut imm. Pisass							0	5	4		
	Ukioq siuhiniit nuussat									2		
	Pisat	63	74	38	60	51	57	36	2	2		

2020-mit nuussat ilan

Rådgivn.og fangsttal for vigtigste bestande 2014-2021	Forvaltningsområde	Rådgivning/kvoter /fangster	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Narhvaler			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
	<i>Zone 1 (Etah)* (Ny bestandsområde pr. 2016)</i>									Fangsttal fra 1-11-2021	
	Biologisk rådgivning				5*	5	5	5	5	5	inkl. carry over
	Årskvote				5	5	5	5	5	5	
	Ekstra politisk kvote								4	0	0
	Carry over										4
	Fangst				0	0	2	7	2	3	3
	<i>Zone 2 (Qaanaaq)</i>	Biologisk rådgivning	85	85	98	98	98	98	98	98	98
	Årskvote	85	85	98	98	98	98	98	98	98	98
	Ekstra politisk kvote							16	0	20	20
	Carry over										2
	Fangst	102	75	81	108	55	157	91	91	91	
	<i>Zone 3: Melville bugten)</i>	Biologisk rådgivning	81	81	70	70	70	70	70	70	70
	Årskvote	81	81	70	80	70	70	70	56	70	
	Ekstra politisk kvote			20 + 26	20	20	16	14	0	0	
	Carry over									5	
	Fangst	113	71	91	93	62	106	52	70	70	
	<i>Zone 4: (Uumannaq)</i>	Biologisk rådgivning	81	81	154	154	154	154	154	154	154
	Årskvote	85	85	134	134	154	154	154	140	154	
	Ekstra politisk kvote								0	0	
	Carry over									140	
	Fangst	69	42	120	35	216	130	16	57	57	
	<i>Zone 5: (Diske bugt) og sydover</i>	Biologisk rådgivning	59	59	97	97	97	97	97	97	97
	Årskvote	59	59	97	97	97	97	97	111	97	
	Ekstra politisk kvote						20	0	0	0	
	Carry over									76	
	Fangst	50	30	56	99	102	51	68	76	76	
	<i>Zone 6: Tasilaq (*1) Rådgivning fra 2017 først modtaget i foråret 2018, og returneret til NAMMCO VK for at få svar på spørgsmål, *2) NAMMCOs 2017 rådgivning først modtaget marts 2018)*3) Ny rådgivning modtaget 15/11 2019, inkl. Kangerlussuaq; behandlet i NAMMCO marts 2020, gentaget i 2021</i>	Biologisk rådgivning	18	18	16	0 *1)	0 *2)	0 *3)	0	0	
	Årskvote	18	18	16	40	16	16	10	5+10	15	
	Ekstra politisk kvote		10					12	8	2	
	Carry over									18	
	Fangst	18	20	15	31	23	19	21	18	18	
<i>Zone 7: Itoqqortoormiit</i>	Biologisk rådgivning	70	70	50	10 *)	10 *)	0 *)	0	0		
Årskvote	70	70	66	58	50	50	40	25	25		
Ekstra politisk kvote							0	5	5		
Carry over								4	4		
Fangst	63	74	38	60	51	57	36	2	2		